

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

چهل حدیث از امام کاظم علیه السلام

چهل حدیث از امام کاظم علیه السلام
ترجمه و تدوین: اداره امور فرهنگی معاونت تبلیغات و ارتباطات اسلامی
شاعر: خدابخش صفادل.

مشهد: آستان قدس رضوی، ۱۳۸۵.

۴۸ ص. - (انتشارات آستان قدس رضوی، ۸۶۸)

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۰۲-۰۹۸۹-۹

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیبا.

۱. محمدبن جعفر علیه السلام، امام هفتم، ۱۲۸-۱۸۳ ق. - - احادیث.

۲. اربعینات - - قرن ۱۴.

۳. احادیث شیعه - - قرن ۱۴.

۴. شعر مذهبی - - قرن ۱۴.

الف. آستان قدس رضوی، اداره امور فرهنگی معاونت تبلیغات و ارتباطات اسلامی.

د. انتشارات آستان قدس رضوی.

ه. عنوان.

۲۹۷/۹۵۷ BP ۴۷/۲/۹

کتابخانه ملی ایران ۱۵۸۵۸-۸۶ م

چهل حدیث از امام کاظم علیه السلام (ملکوت هفتم)
ترجمه و تدوین: اداره امور فرهنگی آستان قدس رضوی

شاعر: خدابخش صفادل

مدیر هنری و طراح گرافیک: رضا باباجانی

صفحه آرایی: محمود بازدار

نوبت چاپ: چهارم - ۱۳۹۰

شمارگان: ۲۰۰۰

ناشر: انتشارات قدس رضوی

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۰۲-۰۹۸۹-۹

چاپ: مؤسسه فرهنگی قدس

نشانی تهیه کننده: مشهد، حرم مطهر، صحن جامع رضوی

ضلع غربی، اداره امور فرهنگی تلفن: ۰۵۱۱-۲۰۰۲۵۶۷

صندوق پستی: ۳۵۱-۹۱۷۳۵

حق چاپ محفوظ است.

- ۱ خشم
- ۲ بهترین صدقه‌ها
- ۳ میانه روی
- ۴ شاد کردن مؤمن
- ۵ شکر نعمت
- ۶ نشانه‌ی مؤمن
- ۷ پایداری نعمت
- ۸ زکات
- ۹ هم‌نشینی با دینداران
- ۱۰ بدی به برادر
- ۱۱ خودپسندی
- ۱۲ جهادِ روزی
- ۱۳ نصیحتِ گرِ نفس
- ۱۴ کبر
- ۱۵ بند نیکی
- ۱۶ دیدار دوستان
- ۱۷ تلقین تنگدستی
- ۱۸ شوخی بی رویه
- ۱۹ نشانه‌ی اندیشه
- ۲۰ بهای بهشت

- ۲۱ آزمایش ایمان
۲۲ گرفتاری های گناه
۲۳ قوی ترین مردم
۲۴ ضرر ایام
۲۵ رسیدگی به اعمال
۲۶ نیمی از زندگی
۲۷ سپاس از پدر و مادر
۲۸ شرم در نهران
۲۹ اعتدال
۳۰ جهاد زن
۳۱ مزار صالحان
۳۲ زشتی دست رد
۳۳ مشورت
۳۴ دل های ترسان
۳۵ نافله
۳۶ خوبی بسیار
۳۷ بخیل
۳۸ نشانه ی ظهور
۳۹ بی حوصلگی
۴۰ تکلف بی ثمر

به نام خداوند مهرآفرین

پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله و خاندان پاکش علیهم السلام فرمانروایان اقالیم سخن اند، سخن در کام آسمانی آنان نرم تر از آب، در جان جویباران است. جوشش سخن از لبان گوهر بار آنان، چونان جوشش نور از چشمه‌ی خورشید است. آنان بر خلاف دیگران، دانش را از منابع بشری و از لابلای کتاب‌ها در نیافته‌اند، بلکه شاهد علم را دست شاهد علیم علام، در کامشان ریخته است. علم آنان از مقوله‌ی علم حضوری است، نه از جنس علم حصولی. چیزی نزد آنان ناپیدا نیست تا با کاوش و جست‌وجو پیدایش کنند.

در زیارت جامعه‌ی کبیره در وصف اهل بیت علیهم السلام به توصیفاتی برمی‌خوریم که در خور فهم ما، عظمت اندیشه و دانش آنان را باز می‌نمایاند. توصیفاتی چونان: گنجینه داران علم، گنجوران دانش، نور و برهان الهی، نگاه داران راز الهی، خزانه داران علم خداوندی، ودیعه داران حکمت ربانی، زبان‌های وحی الهی، میراث داران نبوت و... از جمله توصیفاتی است که از آن بزرگان بی‌نظیر، ارائه شده است. تردیدی نیست که برای دست‌یابی به سرچشمه‌ی دانش و معدن حکمت، باید رو به درگاه آن بزرگان نهاد و گوهر علم و حکمت را در نزد آنان جست. و از این منظر، بازخوانی سخنان گهربار امامان هدایت، ضرورتی فرا زمانی است که در هر روزگار و زمانی می‌تواند فرزندان آن روزگاران را به اندیشه‌ی درست و مسیر حق، راهنمون سازد. و شاید به همین دلیل است که در روایات، تأکید فراوانی بر حفظ احادیث پیامبر صلی الله علیه و آله و اهل بیت آن حضرت شده است و حفظ

و انتقال احادیث، ارجح و اهمیتی فراوان یافته و پاداش بهشت برای آن مقرر گردیده است.

روشن است که انتقال و حفظ احادیث معصومین علیهم السلام به معنای حفظ و اشاعه‌ی گوهرهای بی بدیلی از دانش و حکمت است که از معدن الهی آن استخراج شده و همواره همچون چراغی روشن، راه فرزندان آدم را نورافشان می‌کند.

مخاطبان ارجمند می‌دانند که حفظ چهل حدیث، مورد تأکید پیامبر اعظم اسلام صلی الله علیه و آله و توجه ویژه‌ی عالمان دین بوده است، به گونه‌ای که کتاب‌های اربعین حدیث، مجلدات قابل توجهی از آثار عالمان بزرگ دینی را به خود اختصاص داده و امام راحل قدس سره نیز با نگاشتن کتاب اربعین به این مهم اهتمام ورزیده اند.

اداره امور فرهنگی آستان قدس رضوی با توجه به این مهم بر آن شد که اربعینی از سخنان امام موسی بن جعفر علیه السلام را در مجموعه‌ای کوچک، به پیشگاه دوستداران و پیروان آن حضرت، تقدیم کند تا مؤمنان از خورشید پر فروغ اندیشه‌ی آن حضرت، خوشه‌های نور بچینند و از فروغ عالم آرای آن، بهره ور گردند. و در ذیل احادیث، اشعاری با نگاه به سخنان آن حضرت آورده شده است.

امید است که دوستداران آن حضرت ما را از پیشنهادها و انتقادهای خود بی بهره نگذارند.

آستان قدس

معاونت تبلیغات و ارتباطات اسلامی

اداره امور فرهنگی

قَالَ الْكَاظِمِيُّ:

الْغَضَبُ مِفْتَاحُ الشَّرِّ

خشم، کلید بدی است.

(تحف العقول / ۴۱۶)

خوب است که در حق کسی بد نکنی
پیوسته مسیر عشق را سد نکنی
فرمود: غضب کلید هر شر باشد
هشدار که بدخویی بی حد نکنی

قَالَ الْعَظِيمُ عَلَيْهِ السَّلَامُ:

عَوْنُكَ لِلضَّعِيفِ مِنْ أَفْضَلِ الصَّدَقَاتِ

کمک تو، به ناتوان از بهترین صدقه هاست.

(تحف العقول / ۴۱۴)

پیوسته به مستمند یاری برسان
نسبت به ضعیف از آنچه داری برسان
یاری به ضعیف بهترین رفع بلاست
یعنی به تنت، بهار جاری برسان

قَالَ كَاتِبُهُ عَلَيْهِ السَّلَامُ:

مَاعَالَ امْرُؤٍ فِي افْتِصَادِ

هیچ انسانی با میانه روی نیازمند نشد.

(من لایحضره الفقیه / ۲ / ۶۴)

در باغ دلت درخت افراط مکار
این قایق عمر را به طوفان مسپار
محتاج کسی نمی شوی بی تردید
پا از خط اعتدال بیرون مگذار

قَالَ كَلِمَةً كَثِيرَةً:

مَنْ سَرَّ مُؤْمِنًا فَبِاللَّهِ بَدَأَ وَبِالنَّبِيِّ ﷺ
شَيْئًا وَبِنَا ثَلَاثَ

هر که مؤمنی را شاد کند اول خدا را شاد کرده است دوم
پیامبر خدا ﷺ را و سوم ما را.

(بحار الانوار / ۷۱ / ۳۱۴)

با شادی مؤمنی خدا شاد شود
یک عمر، دل از بند غم آزاد شود
هم قلب رسول از تو راضی گردد
هم جان امام علیؑ شادی آباد شود

قَالَ الْكَاظِمِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ:

أَلْتَحَدَّثُ بِنِعْمِ اللَّهِ شُكْرًا وَتَرَكْتُ
ذَلِكَ كُفْرًا

یاد کردن نعمت‌های الهی، شکر است و ترک آن ناسپاسی است.

(وسائل الشیعة / ۴ / ۱۰۹۵)

می‌خواهی اگر بنده‌ی کامل باشی
از یاد خدا مباد غافل باشی
با این همه لطف، ناسپاسی کفر است
حیف است چنین رفیق باطل باشی

قَالَ الْكَلِمَةُ الْعَلِيَّةُ:

الْمُؤْمِنُ قَلِيلُ الْكَلَامِ كَثِيرُ الْعَمَلِ

مؤمن کم سخن و پرکار است.

(تحف العقول / ۳۹۷)

کم گویی و پرکاری از ایمان باشد
اندیشه‌ی پر حرف، پریشان باشد
یعنی به عمل کار برآید نه به حرف
لغزیدن پر حرف، فراوان باشد

قَالَ الْكَاظِمُ عَلَيْهِ السَّلَامُ:

ازِطُوا نِعْمَ رَبِّكُمْ بِالشُّكْرِ

نعمت‌های پروردگارتان را با شکر دربند کشید.

(وسائل الشیعه / ۴ / ۱۰۹۵)

از نعمت بسیار خدا کم نشود
این رابطه بی سپاس، محکم نشود
هر نعمتی از خدا بخواهی امروز
جز طاعت و بندگی فراهم نشود

قَالَ الْعَظِيمُ عَلَيْهِ السَّلَامُ:

حَصَّنُوا أَمْوَالَكُمْ بِالزَّكَاةِ

دارایی خود را با زکات حفظ کنید.

(وسائل الشیعة / ۴ / ۱۰۹۵)

قانون زکات، حافظ مال شماست
در نزد خدا بیمه‌ی اموال شماست
تنها به خدا ببند دل، زیرا او
آگاه‌ترین فرد به احوال شماست

قَالَ كَاتِبُ التَّوَالِي:

مُجَالَسَةُ أَهْلِ الدِّينِ شَرَفُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ

هم‌نشینی با دینداران، سربلندی دنیا و آخرت است.

(تحف العقول / ۳۹۸)

می‌خواهی اگر بدون ماتم باشی
در باور خود همیشه محکم باشی
هم‌زبانوی مردان خدا باش مدام
آن‌گاه سرافراز دو عالم باشی

قَالَ الْعَظِيمُ عَلَيْهِ السَّلَامُ:

مَنْ آتَى إِلَى أَخِيهِ مَكْرُوهًا بِنَفْسِهِ بَدَأَ

هر کس به برادرش بدی کند به خودش بدی کرده است.

(نزهة الناظر و تنبيه الخواطر / ۱۲۴)

هشدار که راه عشق را سد نکنی
در محضر او گناه بی حد نکنی
از دست هزار بد، رهایی یابی
وقتی به برادر خودت بد نکنی

قَالَ الْكَاظِمُ عَلَيْهِ السَّلَامُ:

مَنْ دَخَلَ الْعُجْبُ هَلَكَ

هر که خودپسندی در او راه یابد نابود می شود.

(عیون اخبار الرضا علیه السلام / ۱ / ۵۹)

خودخواه به دست خویش نابود شود
در مرحله‌ی نخست، مردود شود
با مردم خودپسند می باید گفت:
هشدار! امام هر چه فرمود، شود

قَالَ الْعَظِيمُ الْجَلِيلُ:

مَنْ طَلَبَ هَذَا الرِّزْقَ عَنِ جِلْدِهِ لِيَعُودَ بِهِ عَلَى
نَفْسِهِ وَ عِيَالِهِ كَانَ كَالْمُجَاهِدِ فِي سَبِيلِ
اللَّهِ

هر کس از راه حلال روزی کسب کند تا آسایش خود و خانواده اش
را تأمین نماید همانند کسی است که در راه خدا جهاد می نماید.

(اصول کافی / ۵ / ۹۳)

در راه حلال هر کسی کار کند،
پیوسته تلاش و کار بسیار کند،
تا راحتی خانه فراهم بشود،
در راه حق انگار که پیکار کند

قَالَ الْكَلْبُ لِلْبَيْتِ:

مَنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ مِنْ نَفْسِهِ وَاعِظُ تَمَكَّنَ

مِنْهُ عَدُوَّهُ

هر که اندرز دهنده‌ی درونی نداشته باشد، دشمن (نفس) را بر خود مسلط کرده است

(نزهة الناظر / ۱۲۴)

هر کس که نصیحت نکند جانش را
بر باد دهد هستی ایمانش را
سلطان وجود خود کند دشمن را
پیوسته بگیرد او گریبانش را

قَالَ الْعَظِيمُ عَلَيْهِ السَّلَامُ:

إِيَّاكَ وَالْكَبِيرَ فَإِنَّهُ لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ مَنْ
كَانَ فِي قَلْبِهِ مِثْقَالُ حَبَّةٍ مِنْ كِبَرٍ

از کبر پرهیز که اگر ذره ای از آن در قلب کسی باشد به بهشت نمی رود.

(تحف العقول / ۳۹۶)

یک ذره اگر غرور در دل داری
با رفتن در بهشت مشکل داری
از ریشه بکن درخت خودخواهی را
انگار که دست و پای در گل داری

قَالَ الْكَلْبُ لِلْبَيْتِ:

الْمَعْرُوفُ غُلٌّ لِلْيُفُكِّ إِلَّا مَكَا فَاةٌ أَوْ

شُكْرٌ

نیکی، بندی است که نمی گشاید آن را مگر شکر یا جبران.

(بحار الانوار/ ۷۲/ ۴۳)

با عشق، دل افسرده‌ای شاد شود
این مزرعه با دست تو آباد شود
در بند محبت اگر افتاد کسی
با شکر و تلافی مگر آزاد شود

قَالَ الْعَظِيمُ عَلَيْهِ السَّلَامُ:

لَيْسَ شَيْءٌ أَنْكَرَ لِلْإِبْلِيسِ وَجُنُودِهِ مِنْ
زِيَارَةِ الْأَخْوَانِ فِي اللَّهِ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ

چیزی خوار کننده تر برای ابلیس و لشکریانش از دیدار دوستان
برای خدا نیست.

(کافی ۲ / ۱۸۸)

ابلیس و سپاهیان او خوار شوند
در پنجه‌ی تحقیر، گرفتار شوند
هر گاه که دوستان به قصد قربت
با یک دگر آماده‌ی دیدار شوند

قَالَ الْكَاظِمِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ:

لَا تُحَدِّثُوا أَنْفُسَكُمْ بِالْفَقْرِ فَإِنَّهُ مَنْ
حَدَّثَ نَفْسَهُ بِالْفَقْرِ بَخِلَ

تنگدستی را به خود تلقین نکنید زیرا آن که تنگدستی را به
خود تلقین کند دچار بخل می‌گردد.

(میزان الحکمة / ۳ / ۲۴۵)

هم ثروت و هم فقر ندارند دوام
روشن چو دل آینه فرمود امام:
پیوسته دچار بخل خواهی شد اگر
با خود سخن از فقر بگویند مدام

قَالَ الْعَظِيمُ عَلَيْهِ السَّلَامُ:

إِيَّاكَ وَالْمِزَاحَ فَإِنَّهُ يَذْهَبُ بِنُورِ إِيْمَانِكَ

از شوخی خودداری کن زیرا شوخی جلوه‌ی معنوی تو را می‌زداید.

(بحار الانوار / ۷۸ / ۳۲۱)

پیراهن پند را گُل آمیز کنید
زین پند به گوش خویش آویز کنید
تا آینه‌ی روح مکدر نشود
از شوخی بی‌رویه پرهیز کنید

قَالَ الْكَاظِمِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ:

لِكُلِّ شَيْءٍ دَلِيلٌ وَدَلِيلُ الْعَاقِلِ التَّفَكُّرُ
وَ دَلِيلُ التَّفَكِّرِ الصَّمْتُ

هر چیز نشانه‌ای دارد و نشانه‌ی خردمندان، اندیشه است و
نشانه‌ی اندیشه، سکوت است.

(تحف العقول / ۴۰۶)

هر کس نه خردمند بود، نادان است
اندیشه وری نشانه‌ی ایمان است
هر چیز اگر نشانه‌هایی دارد!
خاموشی از آیین خردمندان است

قال اعظم الله:

إِنَّ أَبْدَانَكُمْ لَيْسَ لَهَا ثَمَنٌ إِلَّا الْجَنَّةُ
فَلَا تَبِعُوهَا بِغَيْرِهَا

به راستی بهای جسم شما غیر از بهشت نیست پس به غیر از
بهشت آن را نفروشید.

(تحف العقول / ۴۱۰)

بر قامت خود لباسی اندازه بپوش
همواره به قصد باغ فردوس بکوش
جسم تو به راستی بهایی دارد
از باغ بهشت کمتر، آن را نفروش

قَالَ الْكَلْبُ الْبَلَاءُ:

الْمُؤْمِنُ مِثْلُ كَفَّةِ الْمِيزَانِ، كُلَّمَا زِيدَ
فِي إِيمَانِهِ زِيدَ فِي بَلَاءِهِ

مؤمن همانند دو کفه‌ی ترازوست هر چه به ایمانش افزوده شود آزمایشش بیشتر می‌شود.

(تحف العقول / ۴۳۲)

مؤمن به مثل دو کفه‌ی میزان است
اندازه‌ی ایمان و بلا، یکسان است
هر قدر به ایمان تو افزوده شود
فهمیدن مقدار بلا آسان است

قُلْ اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ

كُلَّمَا أَحَدَتْ النَّاسُ مِنَ الذُّنُوبِ مَا لَمْ يَكُونُوا
يَعْمَلُونَ أَحَدَتْ اللَّهُ لَهُمْ مِنَ الْبَلَاءِ مَا لَمْ يَكُونُوا
يَعْدُونَ

هر گاه مردم گناهانی انجام دهند که در گذشته انجام نمی دادند خداوند
به گرفتاری هایی دچارشان می کند که در گذشته نداشته اند.

(بحار الانوار / ۷۱ / ۱۴۳)

خود را به گناه تازه آلوده مکن
اقدام به هیچ کار بیهوده مکن
آینه‌ی احسان خودت را هرگز
با معصیت جدید، فرسوده مکن

قَالَ الْعَظِيمُ عَلَيْهِ السَّلَامُ:

مَنْ أَرَادَ أَنْ يَكُونَ أَقْوَى النَّاسِ فَلْيَتَوَكَّلْ
عَلَى اللَّهِ

هر که می خواهد قوی ترین مردم باشد فقط به خدا دل ببندد.

(بحار الانوار / ۷۸ / ۳۲۷)

می خواهی اگر از همه برتر باشی
از هر کسی امروز قوی تر باشی
بی دغدغه دل به هیچ مخلوق نبند
تنها به خدا ببند، تا سر باشی

قَالَ الْعَظِيمُ عَلَيْهِ السَّلَامُ:

مَنْ اسْتَوَى يَوْمًا فَهُوَ مَغْبُونٌ

هر که دو روزش برابر شد ضرر کرده است.

(اصول کافی / ۱۹۱)

آبی که بجا ماند، مکدر گردد
یعنی که به رنگ و طعم دیگر گردد
در زندگی خویش ضرر خواهد کرد
هر کس که دو روز او برابر گردد

قَالَ الْكَلْبُ لِلْبَيْتِ:

لَيْسَ مِنَّا مَنْ لَمْ يُحَاسِبْ نَفْسَهُ فِي
كُلِّ يَوْمٍ

از ما نیست کسی که در هر روز به اعمال خود رسیدگی نکند.

(اصول کافی / ۴ / ۱۹۱)

خوب است که صادقانه در هر نفسی
راحت به حساب کارهایت بررسی
هر روز اگر به عمد غفلت بکنی
دستت نرسد به دامن دادرسی

قَالَ الْعَظِيمُ الْقَلْبِيُّ:

التَّدْبِيرُ نِصْفُ الْعَيْشِ

نیمی از زندگی، درست هزینه کردن است.

(تحف العقول / ۴۲۵)

پیوسته قطار زندگی در گذر است
در چشم تو گاه شام و گاهی سحر است
تدبیر معاش، نیمی از زندگی است
یعنی که درست خرج کردن هنر است

قَالَ الْكَلْبُ لِلْبَيْتِ:

مَنْ أَحْزَنَ وَالِدَيْهِ فَقَدْ عَقَمَهُمَا

هر که پدر و مادر را اندوهگین کند آنان را ناسپاسی کرده.

(تحف العقول / ۴۲۵)

آزردن والدین دور از ادب است
با این همه رنج، ناسپاسی عجب است
مهتاب وجود هر کدام از آنها
روشن گر راه تو، به هنگام شب است

قَالَ الْعَظِيمُ عَلَيْهِ:

فَأَسْتَحْيُوا مِنَ اللَّهِ فِي سَرَائِرِكُمْ كَمَا
تَسْتَحْيُونَ مِنَ النَّاسِ فِي عِلَالِنِيَتِكُمْ

در نهان از خدا شرم کنید هم چنان که در آشکار از مردم شرم
دارید.

(بحار الأنوار/ ۷۵/ ۳۰۹)

خود را به خدا همیشه دل گرم کنید
یعنی دل سنگ خویش را نرم کنید
آن گونه که شرم می کنید از مردم
در حال نهان هم از خدا شرم کنید

قَالَ الْكَلْبِيُّ:

خَيْرُ الْمُرِّ أَوْسَطُهَا

بهترین کارها، معتدل‌ترین آنهاست.

(بحار الأنوار / ۷۳ / ۲۹۲)

بی‌راه نرو، میانه‌رو باش مدام
تا زندگی و عشق بیابند دوام
آینه‌ی اعتدال را سنگ مزین
بگذار دلت در آن بگیرد آرام

قَالَ الْكَاظِمُ الْقَلْبِيُّ:

جِهَادُ الْمَرْأَةِ حُسْنُ التَّبَعْلِ

جهاد زن، خوب شوهرداری است.

(الكافي / ٥ / ٥٠٧)

فرض است اگر جهاد در راه خدا
همواره جهاد مرد و زن هست جدا
فرمود: جهاد زن به شوهرداری است
جنگیدن زن به امر حق نیست روا

قَالَ كَلِمَةً بَلِيَّةً:

مَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ أَنْ يَصِلَنَا فَلْيَصِلْ فُقَرَاءَ
شِيعَتِنَا وَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ أَنْ يَزُورَ قُبُورَنَا
فَلْيَزُرْ قُبُورَ صُلَحَاءِ إِخْوَانِنَا

هر که نتواند قبرهای ما را زیارت کند قبور برادران صالح ما را زیارت نماید.

(بحار الأنوار / ۷۱ / ۳۱۱)

هر کس نتواند که به ما سر بزند
در غربت آسمان ما پر بزند
دستش اگر از مزار ما کوتاه است
پس کلبه‌ی مستمند را در بزند

قَالَ الْعَظِيمُ عَلَيْهِ السَّلَامُ:

قَالَ مَا أَفْبَحَ بِالرَّجُلِ أَنْ يُسَأَلَ الشَّيْءَ
فَيَقُولَ لَا

چه زشت است برای مرد که از وی چیزی خواسته شود و او
«نه» بگوید.

(مشكاة الأنوار / ۲۳۰)

خوب است اگر به دیگران بد نکنی
دور و بر آفتاب را سد نکنی
شخصی به نیاز اگر به تو روی آورد
هر طور که هست، دست او رد نکنی

قَالَ الْكَلْبِيُّ:

مَنْ اسْتَشَارَكَ يَغْدَمُ عِنْدَ الصَّوَابِ
مَادِحاً وَعِنْدَ الْخَطَا عَازِراً

کسی که مشورت کند اگر کارش را درست انجام دهد، مردم او را بستایند و اگر اشتباه کند معذورش دارند

(بحار الأنوار / ۷۲ / ۱۰۴)

با شور به میدان عمل پا بگذار
از سرزنش هیچ کسی ترس مدار
کار تو اگر خوب به انجام رسد
مردم بستایند تو را در آن کار

قَالَ الْعَظِيمُ عَلَيْهِ السَّلَامُ:

لَيْسَ مِنْ شِيعَتِنَا مَنْ خَلَا ثُمَّ لَمْ يَرْعُ
قَلْبَهُ

شیعه‌ی ما نیست کسی که در تنهایی و خلوت، دلش ترسان
از خدا نباشد .

(بحار الأنوار / ۱۵۳/۶۵)

کار تو بدون رنج آسان نشود
هشدار! گناه آفت جان نشود
او پیرو ما نیست که در تنهایی
از ترس خدا دلش پریشان نشود

قَالَ الْكَاظِمِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ:

صَلَوَاتُ النَّوَافِلِ قُرْبَاتُ كُلِّ مُؤْمِنٍ

نمازهای نافله، وسیله‌ی تقرب مومنان به خداست.

(بحار الأنوار / ۷۹ / ۳۰۸)

اسباب تقرب به خدا نافله است
بین تو و حق، بدون آن فاصله است
دوری نکن از خدا به نافرمانی
از بنده‌ی بی وفا خدا در گله است

قُلْ أَكْبَرُ لِلَّهِ:

لَا تَسْتَكْبِرُوا كَثِيرَ الْخَيْرِ

خوبی بسیار را بسیار شمارید.

(مستدرک الوسائل / ۱ / ۱۳۱)

خوبی فقط از صفات آدم باشد
هر قدر زیاد باز هم کم باشد
پس خیر زیاد را مپندار زیاد
تا مایه‌ی دل خوشی فراهم باشد

قَالَ الْكَاذِبُ لِلَّهِ:

الْبَخِيلُ مَنْ بَخِلَ بِمَا افْتَرَضَ اللَّهُ عَلَيْهِ

بخیل کسی است که در پرداخت آنچه خداوند بر او واجب کرده
بُخل ورزد.

(بحار الأنوار / ۱۰ / ۲۴۶)

هر کس که جواب آشنا را ندهد
هر آینه سهم فقرا را ندهد
فرمود: بخیل است که در واجب امر
خست کند و سهم خدا را ندهد

قَالَ اعْلَمِ النَّبِيُّ:

انتظارِ فرَجِ مِنْ الفَرَجِ

انتظار فرج، نشانه‌ی فرج است.

(بحار الأنوار / ۵۲ / ۱۳۰)

آینه‌ی عشق با تو دمساز شود
یعنی که دری به روی تو باز شود
در سایه‌ی انتظار، با صبر مدام
باران گشایش تو آغاز شود

قَالَ الْكَاظِمُ عَلَيْهِ السَّلَامُ:

وَأَيُّكَ وَالضَّجَرَ وَالْكَسَلَ فَإِنَّهُمَا
يَمْنَعَانِ حَظَّكَ مِنَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ

زنهار از بی حوصلگی و تنبلی ، زیرا که این دو خصلت تو را
از بهره‌ی دنیا و آخرت محروم می‌سازد.

(بحار الأنوار / ۷۵ / ۳۲۰)

باشید همیشه از دو خصلت نگران !
محروم کند تو را ز سود دو جهان
آن خصلت تنبلی و بی حوصلگی ست
از وسوسه‌های این دو خود را برهان

قَالَ الْعَظِيمُ عَلَيْهِ السَّلَامُ:

مَنْ تَكَلَّفَ مَا لَيْسَ مِنْ عِلْمِهِ ضَيَّعَ
عَمَلَهُ وَخَابَ أَمَلُهُ

کسی که خودش را در آنچه در حیطه‌ی علم او نیست به
تکلف اندازد کارش را تباه کرده و به آرزویش نرسد.

(بحار الأنوار / ۱ / ۲۱۸)

در مورد هر کار، که خود، گمراهی
اظهار نظر نکن به ناآگاهی
هم، ره نبری به آرزوهای خودت
هم، کار تباه کرده در خودخواهی